

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ŠKOLNÍ DRUŽINA

ŠKOLA NA MÍRU

*„Hra je jeden z nejefektivnějších
způsobů, jak zjednodušit život. Přesně
to jsme dělali jako děti, ale v dospělosti
jsme si hrát zapomněli.“*

Albert Einstein

Identifikační údaje	4
1.1 Název ŠVP.....	4
1.2 Údaje o zařízení.....	4
1.3 Platnost dokumentu	4
2 Charakteristika zařízení.....	5
2.1 Poslání, vize a východiska	5
2.2 Personální podmínky	5
2.3 Materiální podmínky.....	5
2.4 Ekonomické podmínky	6
2.5 Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví	6
2.6 Dokumenty školní družiny	6
3 Charakteristika ŠVP	7
3.1 Cíle vzdělávání.....	7
3.1.1 Obecné a dlouhodobé cíle	7
3.1.2 Konkrétní cíle	7
3.2 Délka vzdělávání a charakteristika časového plánu.....	8
3.3 Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	8
3.4 Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných	8
3.5 Podmínky pro přijímání uchazečů, podmínky průběhu a ukončování vzdělávání.....	8
4 Časový plán vzdělávání	9
4.1 Časový plán dle ročního období.....	9
4.2 Formy vzdělávání	10
5 Obsah vzdělávání	10
5.1 Obsah vzdělávání ve školní družině	10
5.1.1 Jazyk a jazyková komunikace	11
5.1.2 Člověk a jeho svět	11
5.1.3 Člověk a zdraví	12
5.1.4 Člověk a svět práce	13
5.2 Rizika ovlivňující a narušující výchovně vzdělávací činnost	14
6 Závěr.....	14

Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

Název ŠVP: ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – ŠKOLNÍ DRUŽINA

1.2 Údaje o zařízení

Název zařízení: Základní škola Brno, nám. Míru 3, příspěvková organizace

Adresa zařízení: náměstí Míru 375/3, 602 00 Brno

IČO: 48512648 (nejsme plátcí DPH)

Ředitelka školy: Mgr. Kateřina Julínková, . tel. 543 212 222, email: reditelka@zsmirubrno.cz

Vedoucí vychovatelka: Aleksandra Chábová, tel. 704 285 630

1.3 Platnost dokumentu

PLATNOST OD: 1. 9. 2024

.....
ředitel školy

Mgr. Kateřina Julínková

.....
razítko školy

2 Charakteristika zařízení

2.1 Poslání, vize a východiska

Školní družina (dále jen ŠD) tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. ŠD není pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která ji od školního vyučování odlišují. Časové rozvržení a uspořádání činností ve ŠD se řídí zásadami psychohygieny. ŠD nabízí žákům možnost trávení volného času především formou zájmových činností, např. výtvarných, rukodělných a spontánních činností, společenských a sportovních her, činností venku.

Úkolem ŠD je rozvoj a posilování daných klíčových kompetencí žáků a jejich upevňování dle možností každého dítěte. Zvláště se věnujeme kompetencím k trávení volného času, řešení problémů, kompetencím komunikativním, sociálním, občanským a pracovním. Rozvíjíme schopnost spolupracovat a respektovat ostatní kolem nás. Důležitými principy jsou dobrovolnost žáků, respekt k jejich rozhodnutím, prostor pro intuici, důvěra a přátelská komunikace.

2.2 Personální podmínky

Ve školní družině pracují dvě vychovatelky s 28hodinovým úvazkem, další dvě vychovatelky mají úvazky 15,5 hod., a 19 hod. Vzdělání čtyř vychovatelek odpovídá požadavkům dle zákona č. 563/2004 Sb. o pedagogických pracovnících, pátá vychovatelka ukončí odpovídající vzdělání v květnu 2022. Vychovatelky spolupracují s třídními učitelkami i poradenským pracovištěm. Vedoucí vychovatelka se dále aktivně zúčastňuje pedagogických porad, školení a schůzí dle plánu školy.

2.3 Materiální podmínky

Umístění a provozní doba

Činnost ŠD probíhá v těchto místnostech:

- Herna ŠD – přízemí budovy
- Nová ŠD – přízemí (přestavba)
- Nová ŠD – I. patro (přestavba)
- 1.A – přízemí budovy

Provoz školní družiny:

Každý den od 6:30 hod do 17:00 hod.

V 7:40 hod děti odcházejí na vyučování do svých tříd. Po vyučování je odvádí jejich paní vychovatelka na oběd, po kterém probíhá v jednotlivých odděleních pod vedením vychovatelek odpolední zájmová činnost, včetně kroužků.

Materiální zázemí

Školní družina je vybavena sestavou skříněk a polic, stavebnicemi, hračkami, stolními hrami. Dětem jsou k dispozici knihovničky ve třídách, školní zahrada, tělocvična, hřiště s umělým povrchem a basketbalovými koši. Děti si mohou v družině zvolit tvůrčí, výtvarné, konstrukční či odpočinkové činnosti. Prostředí školní družiny je bezpečné, odpovídající hygienickým normám. Děti vedeme k šetrnému zacházení s vybavením a pomůckami školní družiny.

2.4 Ekonomické podmínky

Informace k úplatě:

Úplata za školní družinu je stanovena na částku 400 Kč měsíčně, splatná 2x do roka. Tato částka se stanovuje na úhradu neinvestičních nákladů.

2.5 Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků

Vychovatelé ŠD eliminují možné úrazy poučením o bezpečnosti na začátku školního roku i v jeho průběhu a před každými prázdninami. Na začátku roku seznámí žáky s provozními řády využívaných prostor (školní třída, hřiště, zahrada). Vychovatelé dbají na dodržování osobní hygieny, stravovacích návyků a pitný režim. Lékárnička je umístěna v kabinetě školní družiny a její vybavení je pravidelně kontrolováno. Zákonní zástupci jsou okamžitě informováni o případném zranění, úrazu či náhlém zhoršení zdravotního stavu žáka.

2.6 Dokumenty školní družiny

- ŠVP Školní družiny při Základní škole náměstí Míru 3
- Přehled výchovně vzdělávací činnosti
- Přihláška do školní družiny
- Vnitřní řád školní družiny

3 Charakteristika ŠVP

3.1 Cíle vzdělávání

3.1.1 Obecné a dlouhodobé cíle

- Naučit děti smysluplně trávit volný čas.
- Rozvíjet myšlení tvořivost a fantazii.
- Rozvíjet hrubou a jemnou motoriku.
- Rozvíjet vyjadřovací schopnosti.
- Osvojit pravidla vhodné komunikace.
- Rozvíjet schopnost spolupracovat.
- Rozvíjet individuální schopnosti.
- Rozvíjet fyzickou zdatnost.
- Rozvíjet vnímavost k přírodě.
- Vést k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem a jejich kulturám

3.1.2 Konkrétní cíle

- Výchova žáků ke smysluplnému a radostnému využívání volného času v bezpečném a inspirativním prostředí.
- Rozvoj samostatnosti a odpovědnosti žáků, schopnosti soužití a spolupráce v kolektivu, ohleduplnosti a empatie k ostatním spolužákům.
- Osvojení si základů společenského chování. Návyk péče o pořádek a čistotu prostředí.
- Dodržování bezpečnosti a péče o své zdraví.
- Rozvoj vztahu k životnímu prostředí, pochopení souvislostí, osvojení environmentálně příznivého chování.
- Rozvoj vztahu k vlastnímu zdraví.
- Získání všeobecného přehledu o světě.
- Rozvoj kompetencí škálou metod a činností, zejména her, učebních pomůcek a spontánních činností.
- Pochopení a uplatňování zásad demokracie.
- Utváření vědomí národní a státní příslušnosti, zároveň i respektu k jiným etnickým, kulturním a náboženským skupinám.

3.2 Délka vzdělávání a charakteristika časového plánu

Délka vzdělávání se pohybuje od jednoho roku do čtyř let podle individualit každého dítěte.

3.3 Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou individuálně integrováni do oddělení školní družiny. V případě začlenění žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je nutné zajištění asistenta pedagoga pro účastníka a účast vychovatelky školní družiny na dalším vzdělávání v oblasti speciální pedagogiky.

Cíle pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami:

- začlenění do všech aktivit školní družiny v nejvyšší možné míře.
- podpůrná opatření k začlenění do činností – asistent pedagoga, speciální pomůcky
- individuální péče
- činnosti respektující možnosti žáka – činnosti shodné na úrovni žáka
- specifické činnosti s cílem reedukační péče o žáka

3.4 Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Rozvoj mimořádně nadaných žáků je zajištěn vytvářením podmínek k rozvíjení jejich nadání zabezpečením dostatku studijního materiálu, individuální práci se žákem, vytvářením podnětného prostředí k rozvoji jejich tvořivosti.

3.5 Podmínky pro přijímání uchazečů, podmínky průběhu a ukončování vzdělávání

Podmínky pro přijímání uchazečů

O přijetí žáka k činnosti školní družiny rozhoduje ředitel školy na základě vyplněných náležitostí v přihlášce, která je určena na období jednoho školního roku a je odevzdána ve stanoveném termínu. Jediné kritérium přijetí je věk dítěte (přijímány jsou děti od nejmladšího po naplnění kapacity školní družiny). Činnost školní družiny je určena přednostně pro žáky prvního až

čtvrtého ročníku, k pravidelné docházce však mohou být přijati i žáci pátého, pokud oddělení nedosáhlo limitujícího počtu žáků.

Podmínky ukončování vzdělávání

Odhlášení žáka z docházky do činností školní družiny oznámí zákonní zástupci písemnou formou vychovatelce školní družiny. O podmíněčném vyloučení rozhodne ředitel v případě závažného provinění, se stanovením zkušební lhůty na dobu nejdéle jednoho roku. O vyloučení z docházky do školní družiny rozhodně ředitel školy na základě písemného návrhu vychovatelky školní družiny a po projednání v pedagogické radě. O podmíněčném nebo úplném vyloučení rozhoduje ředitel ve správním řízení.

Podmínky průběhu vzdělávání

Činnostmi družiny se mohou zúčastňovat i žáci nezařazení do družiny, pokud se v nich neúčastní plný počet zařazených žáků stanovený pro oddělení (žáci čekající na kroužek, při požádání zákonných zástupců z rodinných důvodů).

4 Časový plán vzdělávání

4.1 Časový plán dle ročního období

PODZIM

Možnosti činností:

Seznámení dětí s prostředím a pravidly školní družiny, upozornění na bezpečnost při pobytu ve školní družině a při zájmových činnostech, seznamovací hry, orientace v okolí školy, vycházky do přírody (vynecháváme jen v případě nepříznivého počasí), pozorujeme podzimní proměny v přírodě, odlety ptactva, zbarvující se listí, dozrávání plodů, učíme poznávat houby s upozorněním na jedovaté druhy, hrajeme pohybové hry v lese, na louce nebo na hřišti, tvoříme z papíru, vlny a přírodních materiálů, vytváříme jednoduché konstrukce z větví a kůry.

ZIMA

Možnosti činností:

Pozorování volně žijících živočichů v zimě, život okolo krmelce a ptačích krmítek, krmení ptactva a lesní zvěře, rozeznávání stop zvěře ve sněhu. Ruční práce – šití, háčkování, pletení, výroba ozdob a přání, zpívání koled, čtení a vyprávění vánočních příběhů a tradic, účast na rozsvícení vánočního stromu a vánočních trzích, dle počasí zařazeno sáňkování a stavění sněhuláků či sněhových příbytků.

JARO

Možnosti činností:

Vycházky jarní přírodou, pozorování a poznávání jarních květin a rozkvétajících keřů a stromů., vyprávění o zvířatech a jejich mláďatech, přiletu ptáků z teplých krajín, velikonočních tradicích, symbolech a jejich významu, tvorba jarních a velikonočních dekorací z přírodních i netradičních materiálů, zdobení vajec a perníčků, zdůraznění důležitosti ochrany přírody a ohleduplného chování k ní, sportování na školním hřišti, hry v lese a na louce, stavebnice a společenské hry.

LÉTO

Možnosti činností:

Pěší výlety či delší vycházky do přírody, pozorování domácích a hospodářských zvířat, povídání o bezpečném chování při koupání, opalování, bouřce, sběru lesních plodin nejen v době letních prázdnin, pohybové hry v lese, na louce a na hřišti, malování a kreslení v přírodě, čtení a vyprávění příběhů a zážitků.

4.2 Formy vzdělávání

Zájmové vzdělávání se uskutečňuje formou pravidelné denní docházky, pravidelné docházky nebo nepravidelné a příležitostné docházky.

5 Obsah vzdělávání

5.1 Obsah vzdělávání ve školní družině

Obsah vzdělávání vychází ze vzdělávacích oblastí, které jsou definovány v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání. Pro účely vzdělávacího plánu školní družiny byly vybrány následující oblasti (kapitoly):

- Jazyk a jazyková komunikace
- Člověk a jeho svět
- Člověk a zdraví
- Umění a kultura
- Člověk a svět práce

5.1.1 Jazyk a jazyková komunikace

Cíle

- Domýšlet příběhy, převyprávět příběh
- Všimnout si spojitosti textu s ilustrací
- Podněcovat k rozšiřování slovní zásoby
- Naučit se číst s porozuměním

Výstupy

Dítě:

- Využívá získaných čtenářských dovedností, čte s porozuměním.
- Dokáže přiřadit ilustraci k danému textu.
- Učí se porozumět pojům říkadlo, hádanka, pohádka, básnička.
- Domýšlí příběhy.

Činnostní aktivity

Četba, předčítání , vyprávění na různá témata , hry s písmeny a se slovy.

Klíčové kompetence

- Komunikativní kompetence
- Sociální kompetence
- Kompetence k učení
- Kompetence k naplnění volného času

5.1.2 Člověk a jeho svět

Cíle

- Rozvoj ekologického citění
- Vnímání přírody všemi smysly
- Prohlubování lásky a úcty k přírodě a všemu živému
- Poznávání různých stromů rostlin a živočichů
- Vyhledávání a využití přírodních materiálů

Výstupy

Dítě:

- Vnímá a pozoruje svět kolem sebe.
- Chápe vzájemnou souvislost lidí a ostatních věcí kolem sebe.
- Chápe význam činnosti a odpovědnosti za své chování ve vztahu k přírodě.
- Učí se jednat šetrně a skromně vzhledem k přírodě.
- Osvojuje si potřebné vědomosti o jiných lidech, živočiších a rostlinách.

Činnostní aktivity

Procházky do přírody spojené s pozorováním přírody, hry v přírodě – rozvoj smyslů, pozorování, orientace aj.

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
- Kompetence sociální a komunikativní
- Kompetence k naplnění volného času

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory Hudební výchova a Výtvarná výchova.

5.1.3 Člověk a zdraví

Cíle

- Rozvíjet pohybové schopnosti a dovednosti
- Dodržovat jednoduchá herní pravidla
- Rozvíjet orientaci v místě
- Vytvářet příležitost pro spolupráci
- Uplatňovat vlastní organizační schopnosti
- Dodržovat pravidla a bezpečnost při sportovních činnostech

Výstupy

Dítě:

- Dodržuje základní pravidla chování při tělesné aktivitě a sportu.
- Uvědomuje si možná nebezpečí a snaží se jim zabránit.
- Uvědomuje si, že pohyb lze spojovat s hudbou, rytmem, představou a zkušeností.
- Reaguje na pokyny, signály, gesta.

- Dodržuje zásady fair play chování.
- Zvládá pohyb v přírodě.
- Dovede se v přírodě orientovat.
- Získává kladný vztah k pohybovým aktivitám.

Činnostní aktivity

Procházky do okolí, pohybové hry, hry s náčiním (míč, létající talíř, ringo kroužky, obruč...), tanec, hry na sněhu, sáňkování.

Klíčové kompetence

- Kompetence k řešení problémů
- Sociální kompetence
- Kompetence k naplnění volného času

5.1.4 Člověk a svět práce

Cíle

- Rozšiřovat potřebné vědomosti o různých materiálech a jejich vlastnostech
- Rozvíjet pracovní-praktické dovednosti, motorické i tvořivé schopnosti
- Dodržovat zásady bezpečnosti při práci
- Správně zacházet s používanými pomůckami a nástroji
- Pěstovat smysl pro pořádek, vést k zručnosti a pečlivosti
- Uplatňovat vlastní nápady
- Rozvíjet estetické cítění
- Rozvíjet jemnou motoriku ruky, zručnost, trpělivost při zacházení s nástroji a při práci s materiálem
- Vést k aktivitě, vynalézavosti a tvořivému přístupu

Výstupy

Dítě:

- Přemýšlí o nejvhodnějším pracovním postupu z hlediska výsledku.
- Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce.
- Rozlišuje a pojmenovává druhy zpracovávaného materiálu.
- Hospodárně s materiálem zachází.
- Vybírá pro činnost vhodné pomůcky a nástroje.

- Provádí jednoduché montážní a demontážní práce se stavebnicemi.
- Provádí základní činnosti s papírem, kartonem, modelovací hmotou, textilem.
- Ovládá jednoduché pracovní postupy

Činnostní aktivity

Montážní a demontážní činnosti se stavebnicemi, techniky tisku, koláže, frotáže, navlékání korálků, kresba a malba, práce s vlnou a tkaninou, tvorba z papíru, stříhání, lepení, šití, háčkování, výroba z přírodních a netradičních materiálů

Klíčové kompetence

- Sociální kompetence
- Činnostní a pracovní kompetence

5.2 Rizika ovlivňující a narušující výchovně vzdělávací činnost

- Časová rozdílnost při nástupu žáků do družiny po vyučování
- Více ročníků v oddělení
- Kroužky, zájmové činnosti
- Střídání přítomnosti žáků na činnost
- Odchody žáků domů a předávání žáků rodičům
- Časový prostor na činnosti
- Zapomnětlivost žáků
- Zdravotní potíže žáků (alergie, bolesti, nevolnost)

6 Závěr

Naším cílem je vytvářet respektující prostředí s bezpečnými hranicemi a pravidly pro všechny zúčastněné. Dát prostor pro vyjádření vlastního názoru dětí v záležitostech, které se jich týkají a společně hledat řešení, které by vyhovovalo nám všem. Respektujeme osobitost a individualitu v každém z nás. Snažíme se vytvářet tolerantní a podnětné prostředí. A vést děti ke spravedlnosti, zodpovědnosti a ohleduplnosti.